

UWAGA !

WŚCIEKLIZNA !

**POWIAT W
WĘGROWSKI ZNAJDUJE SIĘ NA
OBSZARZE ZAGROŻONYM WŚCIEKLIZNA**

NAKAZUJE SIĘ

- **trzymanie psów na uwięzi lub na ogrodzonym terenie zamkniętym.**
- **trzymanie kotów w zamknięciu.**
- **pozostawienie zwierząt gospodarskich w okólnikach i na zamkniętych wybiegach.**

■ OBOWIĄZKOWE SZCZEPIENIE PSÓW I KOTÓW PRZECIWKO WŚCIEKLIŻNIE

w terminie 30 dni od dnia ukończenia 3 miesiąca życia, a następnie nie rzadziej niż co 12 miesięcy od dnia ostatniego szczepienia.

W CELU OCHRONY SWOJEGO ZDROWIA I ŻYCIA:

- **NIE ZBLIŻAJ SIĘ DO DZIKICH ZWIERZĄT.**
- **W PRZYPADKU POKĄSANIA PRZEZ ZWIERZĘ: RANĘ UMYJ MYDŁEM, ZDEZYNFEKUJ I NIEZWŁOCZNIE ZGŁOŚ SIĘ DO LEKARZA MEDYCYNY.**
- **JEŚLI ZNALAZŁEŚ PADŁE ZWIERZĘ - ZGŁOŚ TEN FAKT POWIATOWEMU LEKARZOWI WETERYNARII. NIE DOTYKAJ ZWŁOK.**

**ZYGMUNT MARCINOWSKI
POWIATOWY LEKARZ WETERYNARII W WĘGROWIE**

Tel. 25 792 24 06

OBJAWY WŚCIEKLIZNY:

PSY — choroba trwa **od wystąpienia pierwszych objawów klinicznych zwykle 1-7 dni**, rzadko dłużej, prowadząc zawsze do zejścia śmiertelnego. Z uwagi na przebieg i występujące objawy kliniczne, wyróżnić można ogólnie **dwie postaci** choroby: **gwałtowną (szałową) i porażenną (cichą)**.

Postać gwałtowna (szałowa)

Rozpoczyna się następującymi **zmianami w zachowaniu** się zwierząt:

- zwierzęta wykazują niepokój i ogólną nadmierną pobudliwość, podejmują próby ucieczki;
- szczekają bez wyraźnej przyczyny;
chore osobniki zjadają przedmioty niejadalne;
niekiedy pojawia się wzmożony popęd płciowy;
zwierzęta atakują przeszkody pojawiające się na drodze, pojawiają się napady szału.

Po tym stadium pojawiają się różnego rodzaju **porażenia**, które mogą objawiać się następująco:

- zwierzęta wydają ochryple dźwięki;
- pojawia się ślinotok, zwierzęta mogą się krztusić;
- może wystąpić opadanie żuchwy z wypadaniem języka;
- zez;
- niedowłady kończyn prowadzące często do zalegania.

Postać porażenna (cicha) trwa średnio 2-4 dni (1-10 dni) i cechuje się szybkim przejściem początkowych objawów w stadium porażenne **bez okresu pobudzenia i ataków szału**.

KOTY - przebieg choroby jest **podobny jak u psów**, częściej występuje **postać szałowa**, można zaobserwować następujące objawy:

zwierzęta chowają się, uciekają;

- nieustannie miauczą;

przy podrażnieniu zachowują się agresywnie;

śmierć zwierzęcia poprzedzona jest zwykle porażeniem kończyn.

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE u zwierząt gospodarskich wyróżnić można również postaci choroby porażenną i szałową, z różnym nasileniem każdej z nich.

Bydło - **nietypowy przebieg początkowej fazy choroby**, może powodować trudności w rozpoznaniu choroby w jej początkowym stadium: przeważnie obserwuje się wtedy **niestrawność i obniżone łaknienie, atonię żwacza, wzdęcie, zaparcie lub biegunkę**.

W późniejszym okresie stwierdza się:

- różnego stopnia drgawki poszczególnych grup mięśni;
- parcie na prostnicę;

-ślinotok;

- ciągle ryczenie, ziewanie, tępy wzrok;
- nienaturalne położenie głowy lub ogona;
- chwiejność i porażenia kończyn tylnych;

W przypadku przewagi postaci szalowej zwierzęta wpadają na ściany, ryją ziemię, przy czym często dochodzi do złamań kończyn.

Świnie — występuje podniecenie i lękliwość, ochryple chrząkanie, kurczowe mchy głowy i gryzienie ściółki.

Owce i kozy — wykazują niepokój, wzmożony popęd płciowy, ochryple beczenie, nagłe porażenia i upadki.

Przeważa postać cicha choroby.

Konie — **u koni przeważa postać szalowa choroby.** Zwierzęta wpadają na ściany stajni, wykazują drgawki mięśniowe i objawy kolkowe, występuje częste oddawanie moczu.

ZWIERZĘTA DZIKIE — podstawowym objawem wścieklizny zwierząt dzikich jest **utrata ich wrodzonego lęku.** Pojawiają się w dzień w miejscach zamieszkałych, często dochodzi do pogryzienia psów przez chore zwierzęta, natomiast ludzi atakują rzadko, ale utrata wrodzonej bojaźliwości stwarza dogodne warunki do **b e z p o ś r e d n i e j e k s p o z y c j i c z ł o w i e k a n a k o n t a k t** z zarażonym zwierzęciem, a co za tym idzie z wirusem.

NIETOPERZE — u chorych nietoperzy obserwuje się:

- **porażenie aparatu ruchu** (zwierzę traci zdolność do lotu, ale potrafi chodzić po ziemi),
- często zwierzę jest brudne wychudzone i na posklejane futro, zdarza się, że ma w pyszczku ziemię,
- nadpobudliwość na dotyk lub nagły hałas (zwierzę po dotknięciu pałkowato wygina grzbiet i głośno „skrzeczy”), poza tym zazwyczaj występuje apatia i bezruch,
- tendencję do nagłego, spontanicznego lub indukowanego bodźcami dotykowymi lub dźwiękowymi przewracania się zwierzęcia na grzbiet,
- zamknięte lub silnie przymknięte oczy,
- kłopoty z przełykaniem — w początkowym okresie choroby nietoperz próbuje pić i jeść, ale z biegiem czasu zwykle przestaje cokolwiek połykać,
- obserwowano również gwałtowne rzucanie się na pokarm i rozszarpywanie go bez normalnego gryzienia i połykania,

w końcowym stadium choroby nietoperz słabo reaguje na jakiegokolwiek bodźce,

aktywność dzienna, niespotykana u zdrowych osobników.

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 09 maja 2022 r.

Podpisany przez:
Sławomir Ryszard Parys
Data: 2022-05-09 15:18:00

Poz. 5402

ROZPORZ ĄDZENIE WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

z dnia 6 maja 2022 r.

zmieniaj

ące rozporządzenie w sprawie zwalczania wścieklizny zwierząt na terenie powiatu otwockiego, mińskiego, garwolińskiego, kozienickiego, radomskiego, zwoleńskiego, wołomińskiego, szydlowieckiego, warszawskiego zachodniego, płockiego, gostynińskiego, płońskiego, sochaczewskiego, nowodworskiego, legionowskiego, miasta Płock, miasta Radom i miasta stołecznego Warszawy

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2020 r. poz. 1421), art. 9 ust. 1 lit. b w związku z art. 81 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. L. 84 UE. z 31.3.2016 r. str. 1, z późn. zm.), a także art. 32 - 36 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2020/689 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do zasad dotyczących nadzoru, programów likwidacji choroby oraz statusu obszaru wolnego od choroby w przypadku niektórych chorób umieszczonych w wykazie i niektórych nowo występujących chorób (Dz. U. L 174 z 3.6.2020, str. 211-340, z [późni. zm.](#)) zarządza się, co następuje:

§ I. W rozporządzeniu nr 26 Wojewody Mazowieckiego z dnia 20 lipca 2021 r. w sprawie zwalczania wścieklizny zwierząt na terenie powiatu otwockiego, mińskiego, garwolińskiego, kozienickiego, radomskiego, zwoleńskiego, wołomińskiego, szydlowieckiego, warszawskiego zachodniego, płockiego, gostynińskiego, płońskiego, sochaczewskiego, nowodworskiego, legionowskiego, miasta Płock, miasta Radom i miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Woj. Maz. poz. 6595, 7064, 7794, 9112, 11413, 12651 oraz z 2022 r. poz. 858, 3466, 3748 i 4604) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł otrzymuje brzmienie:

„w sprawie zwalczania wścieklizny zwierząt na terenie powiatu otwockiego, mińskiego, garwolińskiego, kozienickiego, radomskiego, zwoleńskiego, wołomińskiego, szydlowieckiego, warszawskiego zachodniego, płockiego, gostynińskiego, płońskiego, sochaczewskiego, nowodworskiego, legionowskiego, węgrowskiego, miasta Płock, miasta Radom, i miasta stołecznego Warszawy”;

2) § 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Określa się obszar zagrożony wścieklizną, zwany dalej "obszarem zagrożonym", obejmujący:

- 1) miasto stołeczne Warszawa;
- 2) powiat miński;

- 3) powiat otwocki;
- 4) powiat garwoliński;
- 5) powiat kozienicki;
- 6) powiat radomski;
- 7) miasto Radom;
- 8) powiat zwoleński;
- 9) powiat wołomiński;
- 10) powiat szydłowiecki; I
- 1) powiat warszawski zachodni;
- 12) powiat płocki;
- 13) powiat gostyniński;
- 14) miasto Płock;
- 15) powiat płoński;
- 16) powiat sochaczewski;
- 17) powiat nowodworski;
- 18) powiat legionowski;
- 19) powiat węgrowski."; 2) § 2

otrzymuje brzmienie: „§ 2.1. Na obszarze zagrożonym zakazuje się:

- 1) organizowania targów, wystaw, konkursów, pokazów zwierząt wrażliwych na wściekliznę za wyjątkiem targów, wystaw, konkursów i pokazów z udziałem psów, kotów i koni, na warunkach określonych w decyzji przez właściwego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) organizowania polowań i odłowów zwierząt łownych, za wyjątkiem odstrzałów sanitarnych dzików oraz polowań indywidualnych bez udziału psów i naganki, na zasadach określonych w decyzji przez właściwego terytorialnie powiatowego lekarza weterynarii.

2. Powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzje,

□ których mowa w ust. 1, bierze pod uwagę analizę ryzyka,

która wykaże, że zastosowanie wyjątków nie spowoduje zagrożenia rozprzestrzenienia się wirusa wścieklizny.";

- 3) załącznik do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia powierza się Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Warszawie, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Mińsku Mazowieckim, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Otwocku, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Garwolinie, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Kozienicach, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Radomiu, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Zwoleniu, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii z siedzibą w Orońsku właściwemu dla powiatu szydłowieckiego, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii z siedzibą w Ożarowie Mazowieckim właściwemu dla powiatu warszawskiego zachodniego, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii z siedzibą w Płocku właściwemu dla Płocka — miasta na prawach powiatu oraz powiatów płockiego i gostynińskiego, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii z siedzibą w Płońsku właściwemu dla powiatu płońskiego, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii z siedzibą w Sochaczewie właściwemu dla powiatu sochaczewskiego, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii z siedzibą w Nowym Dworze Mazowieckim właściwemu dla powiatu nowodworskiego i legionowskiego, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii z siedzibą w Węgrowie właściwemu dla powiatu węgrowskiego, Staroście Mińskiemu, Staroście Otwockiemu, Staroście Garwolińskiemu, Staroście Kozienickiemu, Staroście Radomskiemu, Staroście Zwoleńskiemu, Staroście Wołomińskiemu, Staroście Szydłowieckiemu, Staroście

Powiatu Warszawskiego Zachodniego, Starości Płockiemu, Starości Gostynińskiemu, Starości Płońskiemu, Starości Sochaczewskiemu, Starości Nowodworskiemu, Starości Legionowskiemu, Starości Węgrowskiemu, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w m.st. Warszawie, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Mińsku Mazowieckim, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Otwocku, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Garwolinie, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Kozienicach, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Radomiu, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Zwoleń, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Wołominie, Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Szydłowcu, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Powiecie Warszawskim Zachodnim, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Płocku, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Gostyninie, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Sochaczewie, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Płońsku, Państwowemu, Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Nowym Dworze Mazowieckim, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Legionowie, Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Węgrowie, Komendantom Powiatowym Policji w Mińsku Mazowieckim, Otwocku, Garwolinie, Kozienicach, Zwoleń, Wołominie, Szydłowcu, Gostyninie, Płońsku, Nowym Dworze Mazowieckim, Legionowie, i Węgrowie, Komendantowi Powiatowemu Policji dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego, Komendantowi Miejskiemu Policji w Radomiu, Komendantowi Miejskiemu Policji w Płocku, Komendantowi Rejonowemu Policji Warszawa I, Komendantowi Rejonowemu Policji Warszawa II, Komendantowi Rejonowemu Policji Warszawa III, Komendantowi Rejonowemu Policji Warszawa IV, Komendantowi Rejonowemu Policji Warszawa V, Komendantowi Rejonowemu Policji Warszawa VI, Komendantowi Rejonowemu Policji Warszawa VII, Komendantowi Miejskiemu Państwowej Straży Pożarnej m. st. Warszawy, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Mińsku Mazowieckim, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Otwocku, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Garwolinie, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Kozienicach, Komendantowi Miejskiemu Państwowej Straży Pożarnej w Radomiu, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Zwoleń, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Wołominie, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Powiecie Warszawskim Zachodnim, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Szydłowcu, Komendantowi Miejskiemu Państwowej Straży Pożarnej w Płocku, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Gostyninie, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Płońsku, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Sochaczewie, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Dworze Mazowieckim, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Legionowie, Komendantowi Powiatowemu Państwowej Straży Pożarnej w Węgrowie, właściwym terytorialnie zarządom dróg, Wójtom Gmin: Wiązowna, Kołbiel, Celestynów, Osieck, Sobienie - Jezioro, Dębę Wielkie, Latowicz, Mińsk Mazowiecki, Siennica, Stanisławów, Dobrze, Jakubów, Borowie, Garwolin, Górzno, Łaskarzew, Maciejowice, Miastków Kościelny, Parysów, Sobolew, Trojanów, Wilga, Garbatka-Letnisko, Głowaczów, Gniewoszków, Grabów nad Pilicą, Magnuszew, Sieciechów, Wierzbica, Kowala, Wołanów, Zakrzew, Przytyk, Jedlińsk, Jastrzębia, Jedlnia Letnisko, Gózd, Pionki, Kazanów, Policzna, Przyłek, Tczów, Zwoleń, Dąbrówka, Jadów, Klembów, Poświętne, Strachówka, Orońsko, Jastrząb, Chlewiska, Mirów, Bielsk, Bodzanów, Brudzeń Duży, Bułkowo, Łąck, Mała Wieś, Nowy Duninów, Radzanowo, Słubice, Słupno, Stara Biała, Starożreby, Gostynin, Pacyna, Szczawiu Kościelny, Płońsk, Raciąż, Baboszewo, Dzierżążnia, Joniec, Naruszewo, Załuski, Brochów, Hów, Młodzieszyn, Nowa Sucha, Rybno, Sochaczew, Teresin, Czosnów, Leoncin, Pomiechówek, Jabłonna, Nieporęt, Wieliszew, Izabelin, Kampinos, Leszno, Stare Babice, Grębków, Korytnica, Liw, Miedzna, Sadowne, Burmistrzowi Miasta Mińsk Mazowiecki, Prezydentowi Miasta Otwock, Prezydentowi Miasta Radom, Prezydentowi Miasta Płocka, Prezydentowi Miasta Legionowo, Prezydentowi miasta stołecznego Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Wawer m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Wesoła m.st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Praga — Północ m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Bielany m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Białołęka m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Bemowo m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Mokotów m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Ochota m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Śródmieście m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Ursynów m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Włochy m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy Wola m. st. Warszawy, Burmistrzowi Dzielnicy m. st. Warszawy Żoliborz, Burmistrzowi Halinowa, Burmistrzowi Miasta Sulejówek, Burmistrzowi Cegłowa, Burmistrzowi Kałuszyna, Burmistrzowi Mrozów, Burmistrzowi Miasta Józefowa, Burmistrzowi Karczewa, Burmistrzowi Garwolina, Burmistrzowi

Miasta Łaskarzew, Burmistrzowi Żelechowa, Burmistrzowi Miasta i Gminy Pilawa, Burmistrzowi Gminy Kozienice, Burmistrzowi Miasta Pionki, Burmistrzowi Iłży, Burmistrzowi Miasta i Gminy Skaryszew, Burmistrzowi Zwolenia, Burmistrzowi Miasta Kobyłka, Burmistrzowi Miasta i Gminy Radzymin, Burmistrzowi Miasta Tuszcz, Burmistrzowi Miasta i Gminy Wołomin, Burmistrzowi Miasta Ząbki, Burmistrzowi Miasta Marki, Burmistrzowi Miasta Zielonka, Burmistrzowi Szydłowca, Burmistrzowi Łomianek, Burmistrzowi Miasta i Gminy Drobin, Burmistrzowi Miasta i Gminy Gąbin, Burmistrzowi Gminy i Miasta Wyszogród, Burmistrzowi Miasta Gostynin, Burmistrzowi Miasta i Gminy Sanniki, Burmistrzowi Miasta Płońsk, Burmistrzowi Miasta Raciąż, Burmistrzowi Miasta i Gminy Czerwińsk nad Wisłą, Burmistrzowi Miasta i Gminy Nowe Miasto, Burmistrzowi Miasta i Gminy Sochocin, Burmistrzowi Miasta Sochaczew, Burmistrzowi Miasta Nowy Dwór

Mazowiecki, Burmistrzowi Miasta Nasielska, Burmistrzowi Zakroczymia, Burmistrzowi Miasta i Gminy Sierock, Burmistrzowi Błonia, Burmistrzowi Ożarowa Mazowieckiego, Burmistrzowi Węgrowa, Burmistrzowi Łochowa.

§ 3.1. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem podania do wiadomości publicznej w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie miejscowości wchodzącej w skład obszaru, o którym mowa w § 1 rozporządzenia zmienianego w § I.

2. Rozporządzenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Wojewoda Mazowiecki
Konstanty Radziwiłł